

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького
Факультет землевпорядкування та інфраструктурного розвитку
Кафедра геодезії і геоінформатики

Кваліфікаційна (дипломна) робота

освітнього ступеня «Бакалавр»

на тему: **«ГЕОДЕЗИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬ
ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В
С. ОРЯВЧИК КОЗІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
СТРИЙСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Виконав: ст. гр. ЗВ-41

Яворський Б. О.

Науковий керівник: д.е.н., професор

Ступень Р. М.

Львів 2025

УДК 332.3

Геодезичне забезпечення відведення земель для ведення особистого селянського господарства в с. Орявчик Козівської територіальної громади Стрийського району Львівської області. Яворський Б. О. Кваліфікаційна робота. Кафедра геодезії і геоінформатики. Львів, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького, 2025 р.

43 с. текстової частини, 7 таблиць, 5 рисунків, 23 джерела бібліографічного списку.

У кваліфікаційній роботі описано засади відведення земельної ділянки у власність для ведення особистого селянського господарства, особливості використання земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства, теоретичні засади дослідження поняття особистого підсобного господарства та особистого селянського господарства, порядок отримання у власність земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства, наведено інформацію з метою відведення земельної ділянки у власність для ведення особистого селянського господарства, в тому числі підставу для проведення геодезичних робіт, використані відомості державного картографо-геодезичного фонду, використану містобудівну документацію, представлено геодезичні роботи при відведенні земельної ділянки у власність для ведення особистого селянського господарства, зокрема опис процедури виконання топографо-геодезичних робіт та обґрунтування проектного рішення.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1. ЗАСАДИ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	7
1.1. Особливості використання земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства	7
1.2. Теоретичні засади дослідження поняття особистого підсобного господарства та особистого селянського господарства	12
1.3. Порядок отримання у власність земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства	17
2. ІНФОРМАЦІЯ З МЕТОЮ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	19
2.1. Підстава проведення геодезичних робіт	19
2.2. Використані відомості Державного картографо-геодезичного фонду	20
2.3. Використана містобудівна документація	21
3. ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ПРИ ВІДВЕДЕННІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	24
3.1. Опис процедури виконання топографо-геодезичних робіт	24
3.2. Результат виконання польових робіт	27
3.3. Обґрунтування проектного рішення	29
4. ОХОРОНА ПРАЦІ	36
5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	38
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41

ВСТУП

Раціональне землекористування та належне оформлення прав на земельні ділянки є важливим чинником сталого розвитку сільських територій України. В умовах децентралізації, земельної реформи й росту зацікавленості громадян у веденні особистого селянського господарства, підвищується роль геодезичного забезпечення процесу відведення земель. Геодезичні роботи слугують основою для точного визначення меж, площі й розташування земельних ділянок, що, в свою чергу, гарантує законність їх надання та подальше використання.

Особисте селянське господарство виступає важливою формою землекористування, яка сприяє продовольчій безпеці, зайнятості сільського населення та збереженню аграрного укладу життя. Разом з тим процедура відведення земельних ділянок для ОСГ вимагає дотримання визначених нормативно-правових, землепорядних та геодезичних вимог.

Об'єктом дослідження є земельна ділянка в межах села Орявчик Козівської територіальної громади Стрийського району Львівської області – регіону, який має сприятливі природно-кліматичні умови для розвитку сільського господарства. Предметом дослідження є геодезичне забезпечення процесу відведення земельних ділянок громадянам для ведення ОСГ.

Метою роботи є обґрунтування методики геодезичного супроводу відведення земель для особистого селянського господарства та практична реалізація цього процесу на прикладі конкретної території. Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань, як аналіз законодавчої бази, оцінка територіальних умов, виконання топографо-геодезичних робіт та формування графічної й текстової документації.

Актуальність теми зумовлена необхідністю підвищення точності та правової обґрунтованості дій щодо формування земельних ділянок у сільській місцевості, що сприятиме забезпеченню прав громадян на землю та ефективному управлінню земельними ресурсами територіальної громади.

1. ЗАСАДИ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1. Особливості використання земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства

Для організації особистого селянського господарства (далі ОСГ), відповідно до Земельного кодексу України, для користування і у власність передаються сільськогосподарські землі, а саме – сільгоспугіддя (рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги) [2].

Українські громадяни мають право отримати у власність земельні наділи для ОСГ, ґрунтуючись на рішеннях місцевої влади, розміром до 2 га (безоплатна приватизація). Також це можливо при виділенні земельної частки (паю) на місцевості із земель колишніх колективних сільськогосподарських підприємств та інших сільськогосподарських формувань.

Визначаючи правила використання землі для ОСГ, українське законодавство звертає увагу на громадянство. Відповідно до Земельного кодексу України, громадяни України мають можливість володіти на умовах власності та орендувати ділянки для ведення ОСГ. Іноземці та особи без громадянства мають право на отримання у власність землі для ОСГ тільки у випадку спадкування. Протягом року після такого набуття, вони зобов'язані відчужити ділянку. Норма Земельного кодексу України про необхідність для іноземця або особи без громадянства відчужити успадковану сільгоспділянку має пріоритетне застосування. Мораторій на продаж сільгоспземель не стосується іноземців та осіб без громадянства, які успадкували таку землю, що підтверджується практикою судових справ.

Земельна ділянка для ОСГ на праві власності може належати тільки українському громадянину особисто, або групі українців (на правах часткової або спільної сумісної власності).

Спільна часткова власність на землю виникає у громадян України у таких випадках:

- добровільне об'єднання власників земельних ділянок;
- купівля ділянки двома чи більше особами на основі цивільно-правових угод;
- отримання спадщини на ділянку двома чи більше особами;
- виділення членам селянського господарства земельних часток (паїв) єдиним масивом на місцевості;
- за рішенням суду.

Виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок ОСГ єдиним масивом у спільну власність власникам земельних часток (паїв) має особливості, що визначені Законом України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)». Зокрема, якщо людина має право на виділення двох або більше земельних часток (паїв) з земель, що знаходяться в користуванні одного сільськогосподарського підприємства, вона може отримати земельні ділянки єдиним масивом за власним бажанням. Громадянам (подружжю) та іншим особам, які направили до відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації спільну заяву або клопотання, що підписані кожним із них, про виділення належних їм земельних часток (паїв) єдиним масивом в натурі (на місцевості), буде виділена одна земельна ділянка у спільну власність.

Спільна сумісна власність на землю виникає у подружжя, якщо земля була придбана під час шлюбу.

Орендарі мають право орендувати землю на умовах, передбачених Земельним кодексом України, Законом України «Про оренду землі» та іншими законами України. Ці особи укладають договір оренди землі, типова форма якого затверджена постановою Кабінету Міністрів України. Його термін не повинен перевищувати 50 років. Після укладення договору орендар

зобов'язаний звернутись до державної реєстраційної служби та зареєструвати своє право в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Норми Земельного кодексу України, визначаючи лише два варіанти використання земель для ОСГ (власність та оренда), не позбавляють права бажаючих займатись таким господарством набувати й інші права на сільгоспземлі, наприклад, емфітевзис.

Право користування чужою землею для сільськогосподарських цілей (емфітевзис) згідно з Земельним кодексом України виникає на підставі договору між власником ділянки та особою, яка хоче її використовувати, відповідно до Цивільного кодексу України. Підставою для виникнення емфітевзису може бути також заповіт. Згідно з вимогами Земельного кодексу України, укладання таких договорів, їхні умови, терміни, права та обов'язки сторін, а також підстави припинення регулюються Цивільним кодексом України. Емфітевзис щодо землі приватної власності може відчужуватися та передаватися у спадок. Щодо землі державної та комунальної власності, то право користування для сільськогосподарських потреб не може бути відчужене (крім випадків переходу права власності на будівлі та споруди), внесене до статутного фонду, чи передане у заставу.

Це право припиняється у таких випадках:

- об'єднання в одній особі власника та землекористувача;
- завершення терміну, на який було надано право користування;
- у зв'язку з викупом через суспільну потребу.

Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб може бути припинено через рішення суду в інших передбачених законом випадках.

У земельному законодавстві встановлені граничні розміри ділянок, які можна використовувати для ОСГ. Відповідно до Закону України «Про особисте селянське господарство», для цього використовуються ділянки до 2 гектарів, передані громадянам у власність, або оренду, відповідно до закону. Водночас, розмір ділянки для ОСГ може бути збільшений у випадку

отримання земельної частки (паю) в натурі (на місцевості) та успадкування її членами ОСГ згідно із законом [18].

Згідно із Законом України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних часток (паїв)», право на земельну частку (пай) мають: колишні члени колективних сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонери з їх числа, які отримали сертифікати на право на земельну частку (пай) відповідно до законодавства; спадкоємці права на земельну частку (пай), що підтверджено сертифікатом; громадяни та юридичні особи України, які відповідно до законодавства України набули право на земельну частку (пай); українські громадяни, евакуйовані із зони безумовного (обов'язкового) або зони гарантованого добровільного відселення, а також українські громадяни, що самостійно переселилися з територій, що зазнали радіоактивного забруднення, та які на момент евакуації, відселення, або самостійного переселення були членами колективних, або інших сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонери з їх числа, які проживають у сільській місцевості.

Якщо людина, яка приватизувала ділянку для ОСГ, через виділення в натурі (на місцевості) земельної частки (паю) в окрему ділянку, по смерті ділянка переходить спадкоємцям, незалежно від наявності в них землі для ОСГ максимального розміру. Максимальні розміри ділянки, що безоплатно передаються українцям у власність, не перешкоджають їм набувати ділянки у приватних власників будь-якими законними способами (через цивільно-правові договори, у порядку спадкування понад 2 га).

Успадкування ділянки для ОСГ відбувається відповідно до вимог книги шостої «Спадкове право» Цивільного кодексу України на загальних умовах, зі збереженням її цільового призначення. Право на збільшення розміру ділянки для ОСГ понад максимальний розмір у 2 га мають спадкоємці, незважаючи на спосіб її спадкування – як за законом, так і за заповітом.

Згідно із Законом України «Про особисте селянське господарство», українські громадяни, що реалізували своє право на безоплатну приватизацію

ділянки для ведення особистого підсобного господарства у розмірі менше 2 га, мають право на збільшення ділянки в межах норм, передбачених у Земельному кодексі України для ведення особистого селянського господарства [2].

Це означає, що визначений розмір ділянки є найбільшим для тих осіб, які до введення в дію діючого Земельного кодексу України, тобто до 1 січня 2002 року, безкоштовно приватизували ділянки для ведення особистого підсобного господарства в меншому розмірі, зокрема, до 0,60 га. За наявності вільних сільгоспземель, ці особи мають право додатково приватизувати землю для ведення особистого селянського господарства, якщо загальна площа безоплатно отриманих ділянок для ведення особистого підсобного, або селянського господарства не буде більше 2 га.

Необхідно пам'ятати, що подібні обмеження розміру ділянки не поширюються на випадки, коли людина отримала право приватної власності на землю шляхом успадкування чи виділення на місцевості земельної частки (паю). Членам ОСГ земельні частки (паї) можуть виділятися в натурі (на місцевості) єдиним масивом у спільну сумісну власність (подружжя) згідно із законом [19].

Особисте селянське господарство (ОСГ) є однією з найпоширеніших форм господарювання на селі. Воно здійснюється без оформлення юридичної особи, але відіграє ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки родини та сприяє розвитку сільськогосподарського сектору. Земельні ділянки, призначені для ведення ОСГ, мають особливий правовий статус та регулюються відповідним законодавством України. Зокрема, мова йде про Земельний кодекс України [2], Закон України «Про особисте селянське господарство», Цивільний кодекс України та інші нормативно-правові акти.

Землі, на яких ведеться ОСГ, входять до категорії земель сільськогосподарського призначення та мають цільове призначення – «для ведення особистого селянського господарства». Основною метою використання таких ділянок є вирощування сільськогосподарської продукції (овочів, фруктів, зернових, технічних культур), утримання худоби, птиці,

заняття бджільництвом, а також здійснення іншої господарської діяльності, що не суперечить законодавству та не вимагає створення підприємства.

Незважаючи на те, що ОСГ в основному має приватний характер, використання сільськогосподарських земель передбачає дотримання певних вимог:

1. дотримання цільового призначення земельної ділянки;
2. раціональне використання земель, запобігання їх виснаженню, деградації, ерозії або забрудненню;
3. дотримання санітарних, екологічних і ветеринарних норм при утриманні тварин;
4. заборона передачі ділянки іноземцям, за винятком випадків успадкування;
5. право успадкування ділянки з ОСГ з урахуванням її функціонального призначення.

Земельні ділянки, що використовуються для ведення особистого селянського господарства, мають специфічний статус, що вимагає їх ефективного використання виключно в сільськогосподарських цілях. Законодавство гарантує українським громадянам право володіти, користуватися, успадковувати або передавати такі ділянки у встановлених межах. Правильне та відповідне законодавству використання цих земель сприяє посиленню аграрного потенціалу країни та добробуту сільського населення.

1.2. Теоретичні засади дослідження поняття особистого підсобного господарства та особистого селянського господарства

Відповідно до Земельного кодексу України (редакція від 18.12.1990 року), громадянам надавалась можливість набувати право власності на земельні ділянки для цілей ведення особистого підсобного господарства.

Згідно з цим же Земельним кодексом (від 18.12.1990 року), для ведення особистого підсобного господарства громадяни безкоштовно отримували у власність земельні ділянки. Рішення про надання таких ділянок приймали сільські, селищні, міські Ради народних депутатів. Розмір ділянок фіксувався в земельно-облікових документах або становив не більше 0,6 гектара. За потреби громадянам могли виділити додаткові земельні ділянки в користування.

Сукупна площа усіх цих ділянок не мала перевищувати 1 гектар. Збільшення площі земельної ділянки до 2 гектарів було можливим за згодою обласної Ради народних депутатів.

Отже, згідно з тодішнім земельним законодавством, громадянин мав право отримати у власність земельну ділянку для ведення особистого підсобного господарства, площею до 0,6 га. Ділянка, що перевищувала ліміт безоплатної приватизації до 2 га, надавалася громадянину у постійне користування, за згодою обласної ради.

З 01.01.2002 року набув чинності новий Земельний кодекс України від 25.10.2001 року, де з'явилося поняття "особисте селянське господарство".

Відповідно до роз'яснень Державного комітету України по земельних ресурсах, поняття "особисте підсобне господарство" та "особисте селянське господарство" є ідентичними за змістом.

Так, стаття 121 Земельного кодексу України визначає, що громадяни України мають право на безкоштовну передачу їм земельних ділянок із земель державної або комунальної власності, зокрема, для ведення особистого селянського господарства – не більше 2,0 гектара [2].

Згідно з Законом України «Про особисте селянське господарство», громадяни України, які використали своє право на безкоштовну приватизацію земельної ділянки для ведення особистого підсобного господарства, розміром менше 2,0 гектара, мають право збільшити площу земельної ділянки в рамках норм, передбачених статтею 121 Земельного кодексу України, для ведення особистого селянського господарства [18].

Таким чином, згідно з Законом, громадяни, які реалізували своє право на безкоштовну приватизацію земельної ділянки для ведення особистого підсобного господарства площею менше 2,0 гектара, мають можливість збільшити її розмір у межах норм, визначених статтею 121 Земельного кодексу України для ведення особистого селянського господарства.

Це збільшення може бути здійснене шляхом:

1) надання земельної ділянки із земель комунальної чи державної власності відповідно до порядку, що встановлений Земельним кодексом України;

2) приватизації земельної ділянки, яка вже перебуває в його користуванні, відповідно до державного акта на право постійного користування землею, згідно з порядком, визначеним у Земельному кодексі України.

Розглянемо випадок, коли право користування громадянином земельною ділянкою для ведення «особистого підсобного господарства» засвідчено державним актом на право постійного користування землею. Відповідно до Закону України «Про Державний земельний кадастр», земельні ділянки, право власності (користування) на які виникло до 2004 року, вважаються сформованими, незалежно від наявності кадастрового номера.

Якщо інформація про ці земельні ділянки не внесена до Державного реєстру земель, їх державна реєстрація здійснюється на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) за заявою їх власників (користувачів земельної ділянки державної чи комунальної власності). Розробників такої документації визначають згідно з Законом України «Про землеустрій». Взаємовідносини замовників та розробників документації із землеустрою регулюються законодавством України та договором. Склад технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) визначає Закон України «Про землеустрій» [16].

На основі технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), що перебуває у постійному користуванні громадянина, проводиться державна реєстрація земельної ділянки відповідно до Порядку ведення Державного земельного кадастру.

Після внесення відомостей про земельну ділянку до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, громадянин, зацікавлений у приватизації земельної ділянки, що перебуває у його користуванні, подає заяву до відповідного органу місцевого самоврядування, який здійснює передачу земельних ділянок державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених у Земельному кодексі України.

За результатом розгляду заяви відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування протягом місяця приймає рішення про передачу земельної ділянки у власність.

Враховуючи чинне земельне законодавство, громадяни отримують у власність земельні ділянки "для ведення особистого селянського господарства" [20].

Особисте підсобне господарство (ОПГ) та особисте селянське господарство (ОСГ) – це традиційні форми ведення господарства громадянами. Вони мають багато спільного, але відрізняються за правовим статусом, функціями та умовами користування землею.

У сучасних наукових працях ці категорії розглядаються як складові аграрної системи, що забезпечують продовольчу безпеку населення та відіграють значну роль у розвитку сільської місцевості. Варто відзначити, що їх правове регулювання в Україні змінювалось з часом відповідно до змін у законодавстві.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про особисте селянське господарство", ОСГ – це форма діяльності громадян України, яка не є підприємницькою та має на меті задоволення особистих потреб через виробництво сільськогосподарської продукції, у тому числі для її реалізації.

Тобто, ОСГ визнається як форма господарювання без утворення юридичної особи, але дозволяє продаж надлишків продукції, що певним чином наближає його до мікробізнесу.

Особисте підсобне господарство, зі свого боку, зазвичай ведеться на присадибних ділянках, які розташовані в межах населених пунктів. Згідно із Земельним кодексом України, громадяни мають право на безоплатну передачу землі для ведення ОПГ до 0,25 га в селі та до 0,15 га в місті. Водночас, земельні ділянки для ОСГ надаються поза межами населених пунктів і можуть становити до 2 га.

Теоретична класифікація цих форм господарювання базується на:

- місці розташування (ОПГ – у межах населеного пункту, ОСГ – за його межами);
- розмірах земельної ділянки;
- цільовому використанні землі;
- обсягах виробленої продукції та її використанні (для власних потреб або для часткового продажу);
- механізмах правового регулювання (відповідні закони, кодекси, підзаконні акти).

Поняття ОПГ більше пов'язане з соціальною функцією – забезпеченням родини продуктами харчування, тоді як ОСГ може мати елементи комерційної складової, особливо якщо площа землі значна, а виробництво має системний характер.

Крім того, ведення ОСГ не виключає членство його учасників у різних об'єднаннях (кооперативах), а також можливість отримання державної підтримки, дотацій, пільгових кредитів та іншого. Це свідчить про потенціал ОСГ до трансформації у більш організовану виробничу одиницю.

Отже, під час теоретичного аналізу важливо чітко розмежовувати особисте підсобне та особисте селянське господарство, оскільки це має практичне значення для вибору правового механізму оформлення

землекористування, визначення прав та обов'язків громадян, а також для подальшого розвитку цих форм господарювання.

1.3. Порядок отримання у власність земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства

Відповідно до Земельного кодексу України, громадяни України мають змогу набувати права власності на земельні ділянки шляхом безоплатної передачі з земель, що належать державі чи територіальним громадам. Згідно з Земельним кодексом, який регулює механізм безоплатної передачі землі громадянам, українці мають право на безоплатне отримання земельних ділянок із земель державної або комунальної власності, зокрема: для ведення особистого селянського господарства – у розмірі до 2,0 гектари [2].

Для отримання земельної ділянки необхідно подати заяву про виділення землі до органу місцевого самоврядування. Заява подається за місцем розташування бажаної ділянки. Розгляд заяви та додатків до неї в органі місцевого самоврядування має тривати не більше одного місяця.

У заяві потрібно вказати: розмір та цільове призначення ділянки; карту з зазначенням місцезнаходження ділянки (копію з кадастрової карти або плану можна замовити у територіальному органі Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру. Також копію можна отримати самостійно – за допомогою Google maps та Публічної кадастрової карти).

Після отримання дозволу від місцевої влади на виділення землі, проводиться розробка проекту відведення земельної ділянки, укладається договір з організацією землеустрою. Проект землеустрою підлягає обов'язковому погодженню з територіальним органом Держгеокадастру. Якщо земельна ділянка знаходиться в межах населеного пункту або на ній планується будівництво об'єкта, необхідне погодження з управлінням містобудування та архітектури місцевої державної адміністрації або місцевої ради. Після погодження документації, слід зареєструвати земельну ділянку у

Державному земельному кадастрі. На підтвердження державної реєстрації земельної ділянки заявнику видається витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

Наступний крок – затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки. Для цього необхідно звернутися до місцевої ради, подавши відповідне клопотання з погодженим проектом землеустрою та витягом з Державного земельного кадастру про земельну ділянку. Далі необхідно подати заяву про державну реєстрацію права власності на обрану земельну ділянку до відповідного місцевого управління державної реєстрації – територіального управління юстиції. Після цих дій місцева рада чи державна адміністрація ухвалює рішення про безоплатну передачу земельної ділянки. У рішенні має бути вказано кадастровий номер, місце розташування та площа земельної ділянки [21].

Фінальний етап – державна реєстрація права власності на земельну ділянку у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Кожен українець має право лише один раз безкоштовно набути у власність земельну ділянку відповідно до її цільового призначення (включаючи землю для особистого селянського господарства – ОСГ). Надання земельної ділянки заборонено, якщо вона вже здана в оренду або перебуває у користуванні інших осіб. Необхідно зважати на цільове призначення: якщо громадянин отримав ділянку для ведення ОСГ, використання її для будівництва житлового будинку є неможливим без зміни цільового призначення землі.

Процедура отримання земельної ділянки у власність для ведення особистого селянського господарства чітко визначена законодавством та містить певну послідовність дій, як для громадянина, так і для органів державної влади чи місцевого самоврядування. Суворе дотримання вимог законодавства на кожному етапі дозволяє ефективно реалізувати право на землю, що сприяє розвитку сільського населення, зміцненню продовольчої безпеки та раціональному використанню сільськогосподарських ресурсів.

2. ІНФОРМАЦІЯ З МЕТОЮ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

2.1. Підстава проведення геодезичних робіт

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність з метою ведення особистого селянського господарства в с. Орявчик, урочище "Кітлинка", що розташована на території Козівської територіальної громади Стрийського району Львівської області, розроблено відповідно до рішення Козівської територіальної громади та завдання на виконання робіт.

Земельна ділянка, що планується для відведення, характеризується такими параметрами:

- місцезнаходження – у межах населеного пункту с. Орявчик, урочище "Кітлинка" Стрийського району Львівської області;
- категорія земель за основним цільовим призначенням – землі сільськогосподарського призначення;
- цільове призначення – земельні ділянки кожної категорії земель, що не передані у власність або користування фізичним чи юридичним особам, шифр згідно з класифікацією видів цільового призначення земель (КВЦПЗ) – 16.00;
- склад угідь згідно з класифікацією видів земельних угідь (КВЗУ) – рілля (001.01).

Нормативно-правова основа для здійснення робіт охоплює:

1. Земельний кодекс України [2].
2. Закон України "Про землеустрій" [16].
3. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт" [11].
4. Закон України «Про оренду землі».

5. "Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками" [4].

6. Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000; 1:1000, 1:500 [3].

7. Порядок складання та затвердження індексних кадастрових карт (планів) і кадастрових планів земельних ділянок, вимоги до їх оформлення.

8. Закон України "Про державний земельний кадастр" [12].

9. Постанова КМУ "Порядок ведення Державного земельного кадастру" [13].

10. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення складу, змісту та порядку погодження документації із землеустрою" [10].

11. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин" [11].

Проект відповідає статті 50 Закону України «Про землеустрій» та іншим нормативно-правовим актам. Використані документи Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель не використовувалися.

2.2. Використані відомості Державного картографо-геодезичного фонду

У роботі використано інформацію з Державного картографо-геодезичного фонду:

- цифрові топографічні карти (плани) та їхні формуляри;
- електронні топографічні карти (плани) та їхні формуляри;
- топографічні карти (плани) на паперових носіях;
- ортофотоплани в електронному форматі;
- технічні звіти про проведені роботи зі створення топографічних карт (планів).

Адміністратор банку геодезичних даних НДІГК використовує геодезичне прив'язування перманентних базових станцій мережі SystemNET – "Систем Солюшнс" до Української постійно діючої (перманентної) мережі спостережень глобальних навігаційних супутникових систем Державної геодезичної мережі України. Метою є обчислення координат станцій мережі ГНСС у системі координат УСК 2000 (просторові, геодезичні та плоскі прямокутні координати в проєкції Гаусса-Крюгера), з оцінкою точності визначення координат для кожної станції. Також обчислюються значення х висот станцій мережі SystemNET в Балтійській системі висот 1977 року із використанням моделі квазігеоїда. SystemNET функціонує відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Порядок побудови Державної геодезичної мережі», де пункти УПМ ГНСС та пункти Державної геодезичної мережі є вихідними пунктами. Список станцій спостережень глобальних навігаційних супутникових систем SystemNET доступний на веб-сайті компанії [23].

Трансформація координат із системи IC508 в систему координат СК-63 здійснюється афінним перетворенням методом скінченних елементів по території України. Це виконується згідно з "Звітом про науково-дослідну роботу "Розроблення цифрової моделі трансформуванням координат із системи координат IC508 в систему координат СК-63" та "Звітом про науково-дослідну роботу "Розроблення цифрової моделі трансформуванням координат із системи координат IC508 в систему координат СК-63 - 2-черга".

Практичне застосування технології RTK передбачає контроль диференційного поля на пунктах ДГМ, координати яких отримуються у адміністратора банку геодезичних даних [8].

2.3. Використана містобудівна документація

При здійсненні землевпорядних робіт містобудівна документація не використовувалася. Згідно із ЗУ "Про землеустрій" об'єктом землеустрою є

земельна ділянка, яка не належить виконавцю робіт із землеустрою або особам, які працюють у складі землепорядної фірми, що проводить геодезичні роботи. Особи, задіяні у складі виконавця землепорядних робіт, не можуть мати родинних зв'язків із замовником робіт із землеустрою, або юридичною особою, керівництво котрої має родинні зв'язки із замовником. Так само об'єктом землеустрою вважається земельна ділянка, що не належить засновникам чи учасникам виконавця землепорядних робіт. Замовник робіт із землеустрою не може бути засновником або учасником виконавця робіт із землеустрою.

Козівська територіальна громада Сколівського району Львівської області, розглянувши заяву громадянина та враховуючи прийняте рішення, а також пропозиції депутатського корпусу, керуючись нормами Земельного Кодексу України та Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", постановила внести зміни до додатку "Про передачу землі у приватну власність громадянам" і викласти його у наступній редакції: а саме надати дозвіл на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність загальною площею 0,75 га для ведення особистого селянського господарства із земель сільськогосподарського призначення – сінокіс в селі Орявчик в урочищі «Кітлинка» на території Козівської територіальної громади. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки подати на розгляд та затвердження на сесію Козівської територіальної громади. Зобов'язати проводити використання земельної ділянки після винесення зовнішніх меж земельної ділянки в натурі та одержання документів на право власності у відповідності до цільового призначення.

Виконувана робота – виготовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність, площею 0.6521 га для ведення особистого селянського господарства в урочищі "Кітлинка" в с. Орявчик Стрийського району Львівської області. Підставою для виконання робіт є рішення Козівської територіальної громади.

На рис. 2.1 зображено викопіювання з кадастрової карти для об'єкту дослідження.

Рисунок 2.1 – Викопіювання з кадастрової карти для об'єкта дослідження

Вихідні дані для надання земельної ділянки у власність:

- 1) матеріали щодо обрання місця розташування об'єкта;
- 2) площа земельної ділянки: 0.6521 га
- 3) викопіювання з планово-картографічних матеріалів (фрагмент): генеральний план забудови об'єкта, затверджена містобудівна документація, проєкт землеустрою та інші документи, державні будівельні норми, що аргументують розмір земельної ділянки;
- 4) існуючі обмеження та сервітути: охоронна зона навколо (вздовж) об'єкта енергетичної системи (01.05) площею 0.153 га;
- 5) умови передачі земельної ділянки: у власність;
- 6) інші матеріали (за наявності).

3. ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ ПРИ ВІДВЕДЕННІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

3.1. Опис процедури виконання топографо-геодезичних робіт

Перед початком робіт було здійснено топографо-геодезичні роботи, аби встановити просторові відомості про земельну ділянку. Проведено рекогносцировку місцевості та визначено межі території, де планувалось виконання топографо-геодезичних робіт.

Для створення координатної основи при виконанні землевпорядних робіт були застосовані послуги мережі постійно діючих референцних ГНСС-станцій від компанії SystemNET – "Систем Солюшнс". Положення базових станцій були визначені у системі координат СК-63 (див. табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування в
системі координат СК-63

№	Назва точки	Відстань, м	Координати УСК 2000, м	
			Х	У
1	1	23,14	xxxx349,35	yyyy515,21
2	2	31,96	xxxx368,52	yyyy526,57
3	3	7,44	xxxx398,10	yyyy540,88
4	4	20,89	xxxx404,71	yyyy544,32
5	5	4,61	xxxx398,62	yyyy564,30
6	6	11,79	xxxx369,06	yyyy568,14
7	7	21,65	xxxx394,42	yyyy579,82
8	8	14,28	xxxx387,91	yyyy600,45
9	9	22,13	xxxx379,34	yyyy611,89
10	10	35,51	xxxx358,46	yyyy619,23
11	11	40,15	xxxx327,69	yyyy636,95
12	12	19,04	xxxx291,90	yyyy655,15
13	13	29,48	xxxx286,65	yyyy636,84
14	14	38,31	xxxx315,36	yyyy630,16
15	15	6,29	xxxx346,07	yyyy607,26

№	Назва точки	Відстань, м	Координати УСК 2000, м	
			X	Y
16	16	8,57	xxxxx342,51	уууу602,08
17	17	3,00	xxxxx337,72	уууу594,98
18	18	3,00	xxxxx340,10	уууу593,15
19	19	3,00	xxxxx338,28	уууу590,77
20	20	8,44	xxxxx335,90	уууу592,60
21	21	26,54	xxxxx331,19	уууу585,59
22	22	21,04	xxxxx316,16	уууу563,72
23	23	37,74	xxxxx328,81	уууу545,90
24	24	8,48	xxxxx349,35	уууу515,24
25	25	23,75	xxxxx340,10	уууу593,15
26	26	3,00	xxxxx387,51	уууу561,41
27	27	3,00	xxxxx389,90	уууу559,58
28	28	3,00	xxxxx368,07	уууу557,20
29	29	3,00	xxxxx385,69	уууу559,03
		450,00		

Роботи з визначення координат точок земельної ділянки було здійснено з використанням приймача Trimble. Спостереження проводились у режимі реального часу (RTK) з використанням референцних ГНСС-станцій мережі SystemNET – "Систем Солюшнс" (рис. 3.1). Внаслідок спостережень максимальне значення СКП не перевищувало 0.05, що відповідає вимогам точності виконання робіт.

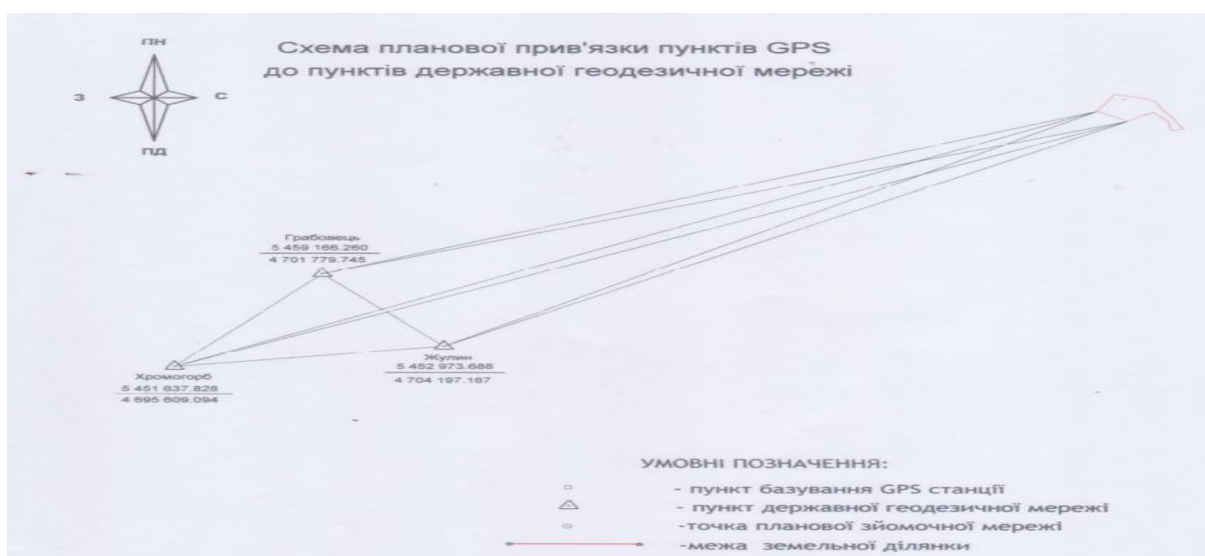

Рисунок 3.1 – Схема прив'язки пунктів GPS до пунктів ДГМ

Інформацію про координати вихідних пунктів GPS подано у табл. 3.2.

Таблиця 3.2 – Інформація про координати вихідних пунктів GPS з прив'язкою до пунктів ДГМ для об'єкта дослідження

№	Індекс з БГД	Назва пункту	Клас пункту	Координати м		Висота над рівнем моря, м
				X	Y	
1	M343010400	Хромогроб	2	xxxx637,828	уууу609,094	382,826
2	M343010400	Жулин	4	xxxx973,668	уууу197,167	336,995
3	M343010400	Грабовець	2	xxxx166,260	уууу779,745	312,0

Доступ до серверу мережі здійснювався з використанням мобільного інтернету, що відповідає визначеному стандарту. Послуги мобільного зв'язку надавало ПрАТ «Київстар». Коригувальні поправки від мережі передавалися у стандартизованому форматі BTSM3.x (формат повідомлення, версія).

Для формування поправок застосовано технологію мережевого RTK, яка базується на відкритому алгоритмі і є загальноприйнятим стандартом для мереж ГНСС. Ця технологія передбачає генерування поправок у режимі реального часу з кількох базових станцій, серед яких є головна та допоміжні. Визначення головної та допоміжних станцій відбувається автоматично, враховуючи положення приймача. Розрахунок RTK-поправок здійснювався програмним комплексом Leica, що було встановлено на сервері мережі [9].

Перехід до місцевої системи координат, сумісної з системою координат УСК-2000, виконувався з використанням модуля перерахунку координат програмного забезпечення "Digitals". Обробка матеріалів польових вимірювань виконувалася за допомогою програмного забезпечення "Digitals" на персональному комп'ютері. В результаті було створено цифрову модель та сформовано електронний документ (обмінний файл формату «XML,») для державної реєстрації земельної ділянки, згідно з вимогами Закону України «Про державний земельний кадастр» [12].

3.2. Результат виконання польових робіт

Після завершення польових вимірювань та опрацювання отриманої інформації були сформовані планово-картографічні матеріали стосовно визначення меж земельної ділянки. Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування подано у таблицях 3.3.

Таблиця 3.3 – Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування

№	Назва	X	У	Відстань, м	Дирекційні кути	Внутрішні кути
1	1	xxxx349	yyyy515	23	029°20'14''	093°38'27''
2	2	xxxx370	yyyy527	32	026°35'55''	182°44'19''
3	3	xxxx398	yyyy541	7	027°27'36''	179°08'20''
4	4	xxxx405	yyyy544	21	106°56'35''	100°31'01''
5	5	xxxx399	yyyy568	5	123°43'03''	163°13'31''
6	6	xxxx396	yyyy568	12	097°58'42''	205°44'22''
7	7	xxxx394	yyu580	22	107°30'18''	170°28'23''
8	8	xxx388	yyyy600	14	126°52'15''	160°38'04''
9	9	xxxx379	yyyy612	22	160°38'03''	146°14'12''
10	10	xxxx358	yyyy619	36	150°04'04''	190°33'59''
11	11	xxxx328	yyyy637	40	153°02'22''	177°01'08''
12	12	xxxx292	yyyy655	19	254°54'34''	079°02'33''
13	13	xxxx287	yyyy637	29	346°54'34''	087°05'48''
14	14	xxxx315	yyyy630	38	313°17'06''	203°37'28''
15	15	xxxx346	yyyy607	6	253°30'49''	267°46'17''
16	16	xxxx343	yyyy602	9	236°01'01''	179°29'48''
17	17	xxxx338	yyyy595	3	322°30'13''	093°30'48''
18	18	xxxx340	yyyy593	3	232°30'13''	270°00'00''
19	19	xxxx338	yyyy591	3	142°31'08''	269°59'05''
20	20	xxxx336	yyyy593	8	142°31'08''	086°26'46''
21	21	xxxx331	yyyy586	27	235°30'51''	180°33'31''
22	22	xxxx316	yyyy564	21	306°56'54''	108°33'57''
23	23	xxxx329	yyyy547	38	302°58'41''	183°58'13''
24	24	xxxx349	yyyy515	18	232°30'13''	086°26'46''
25	25	xxxx346	yyyy595	16	142°31'08''	180°33'31''
26	26	xxx388	yyyy561	3	322°30'55''	270°00'00''
27	27	xxxx390	yyyy560	3	232°30'55''	270°00'00''
28	28	xxxx388	yyyy557	3	142°30'55''	270°00'00''
29	29	xxxx386	yyyy553	3	052°30'55''	270°00'00''
				450		4860°00'00''

Польові геодезичні вишукування є ключовим етапом процесу відведення земельної ділянки, адже забезпечують здобуття достовірної інформації про її місцезнаходження, конфігурацію та площу. На основі зібраних даних формується технічна документація, яка надалі застосовується для реєстрації земельної ділянки в Державному земельному кадастрі.

Перед стартом польових робіт було проведено аналіз топографічної та кадастрової інформації щодо території с. Орявчик; уточнення меж спроектованої ділянки за допомогою наявних матеріалів (публічна кадастрова карта, ортофотоплани, планово-картографічні матеріали); вибір способу знімання та геодезичного обладнання (GNSS-приймач, рулетка, віхи, сигнальні маркери); проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці.

Польові роботи виконувалися із використанням супутникової геодезичної апаратури (GNSS RTK-системи), яка забезпечує високу точність координат (до 2-3 см в режимі реального часу). Було застосовано систему координат УСК-2000 (СК-63 для внутрішніх обчислень), відповідно до вимог Державного земельного кадастру. Під час знімання було закріплено поворотні точки меж ділянки тимчасовими маркерами; визначено просторові координати кожної точки межі; проведено контрольні вимірювання для перевірки точності фіксації меж; виконано прив'язку точок до контурів місцевості. Усі виміри відповідали нормативним вимогам щодо точності для робіт з відведення земельних ділянок, зокрема допустима похибка в положенні межових точок не перевищувала 0,10 м; відповідність результатів перевірено шляхом повторного знімання двох кутових точок (допуск витримано); дані придатні для подальшого внесення до кадастру.

Польові геодезичні роботи було виконано якісно, з дотриманням чинних нормативів і стандартів. Отримані координати та інші вихідні дані стали основою для подальшої камеральної обробки, оформлення графічної документації та формування повного пакета документів для оформлення права власності на земельну ділянку.

3.3. Обґрунтування проектного рішення

Після затвердження технічної документації, земельну ділянку буде віднесено до:

1. категорії земель – землі сільськогосподарського призначення (код 100);
2. цільового призначення – для ведення особистого селянського господарства, шифр згідно класифікації видів цільового призначення земель (КВЦІЗ) 01.03;
3. склад угідь згідно класифікації видів земельних угідь (КВЗУ) – рілля (0.6521 га) (код 001.01).

Відповідно до Земельного кодексу України, рішення про віднесення земель до певної категорії приймають органи місцевого самоврядування, діючи у межах своїх повноважень.

Оскільки на земельній ділянці знаходиться житловий будинок, на який оформлено правовстановлюючі документи, категорія земель визначена як землі житлової та громадської забудови.

Згідно з Земельним кодексом України, види використання земельної ділянки в межах конкретної категорії земель (за винятком сільськогосподарських земель та земель оборони) визначаються власником або користувачем самостійно, дотримуючись вимог законодавства щодо використання земель цієї категорії, з урахуванням містобудівної документації та документації із землеустрою. Земельні ділянки сільськогосподарського призначення використовуються їх власниками чи користувачами виключно відповідно до вимог щодо використання земель певного виду використання, визначених згідно з положеннями Земельного Кодексу [2].

Згідно з матеріалами топографо-геодезичних робіт, площа земельної ділянки складає 0.6521 га. Межі земельної ділянки обґрунтовуються документацією щодо встановлення меж.

На ділянці відсутні об'єкти нерухомого майна. Інформація щодо наявних у межах об'єкта землеустрою обмежень у використанні земель (у випадках формування земельних ділянок, внесення до Державного земельного кадастру відомостей про сформовану земельну ділянку, обмеження у використанні земель) із зазначенням підстави встановлення таких обмежень для енергетичної системи передбачає на досліджуваній земельній ділянці створення охоронної зони вздовж електричних мереж (табл. 3.4).

Таблиця 3.4 – Перелік обмежень у використанні земельної ділянки

№ п/п	Код обмеження	Назва обмеження	Основні законодавчі акти	Площа, га
1	01.05	Охоронна зона навколо (вздовж) об'єкта енергетичної системи, охоронна зона електричних мереж (ЛЕП 10 кВ)	Закон України «про електроенергетику», постанова КМУ від 04.03.97 № 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»	0,1530

Координати поворотних точок обмежень для земельної ділянки відображено у табл. 3.5.

Таблиця 3.5 – Координати поворотних точок обмежень

Номер контуру та назва точки		Відстань, м	Координати	
	Контур №1		Х	У
1	1	7,44	xxxx398,10	yyyy540,88
2	2	20,89	xxxx404,71	yyyy544,32
3	3	67,64	xxxx398,62	yyyy564,30
4	4	8,57	xxxx342,51	yyyy602,08
5	5	3,00	xxxx337,72	yyyy594,98
6	6	3,00	xxxx340,10	yyyy593,15
7	7	3,00	xxxx338,28	yyyy590,77
8	8	8,44	xxxx335,90	yyyy592,60
9	9	80,48	xxxx331,19	yyyy585,59
10	10		xxxx398,10	yyyy540,88
12	12	3,00	xxxx387,51	yyyy561,41
13	13	3,00	xxxx389,90	yyyy559,58
14	14	3,00	xxxx388,07	yyyy557,20
15	15	3,00	xxxx385,69	yyyy559,03

Номер контуру та назва точки		Відстань, м	Координати	
	Контур №1		X	Y
16	16		xxxx387,51	yyyy561,41

План зон обмежень на земельну ділянку показано на рис. 3.2.

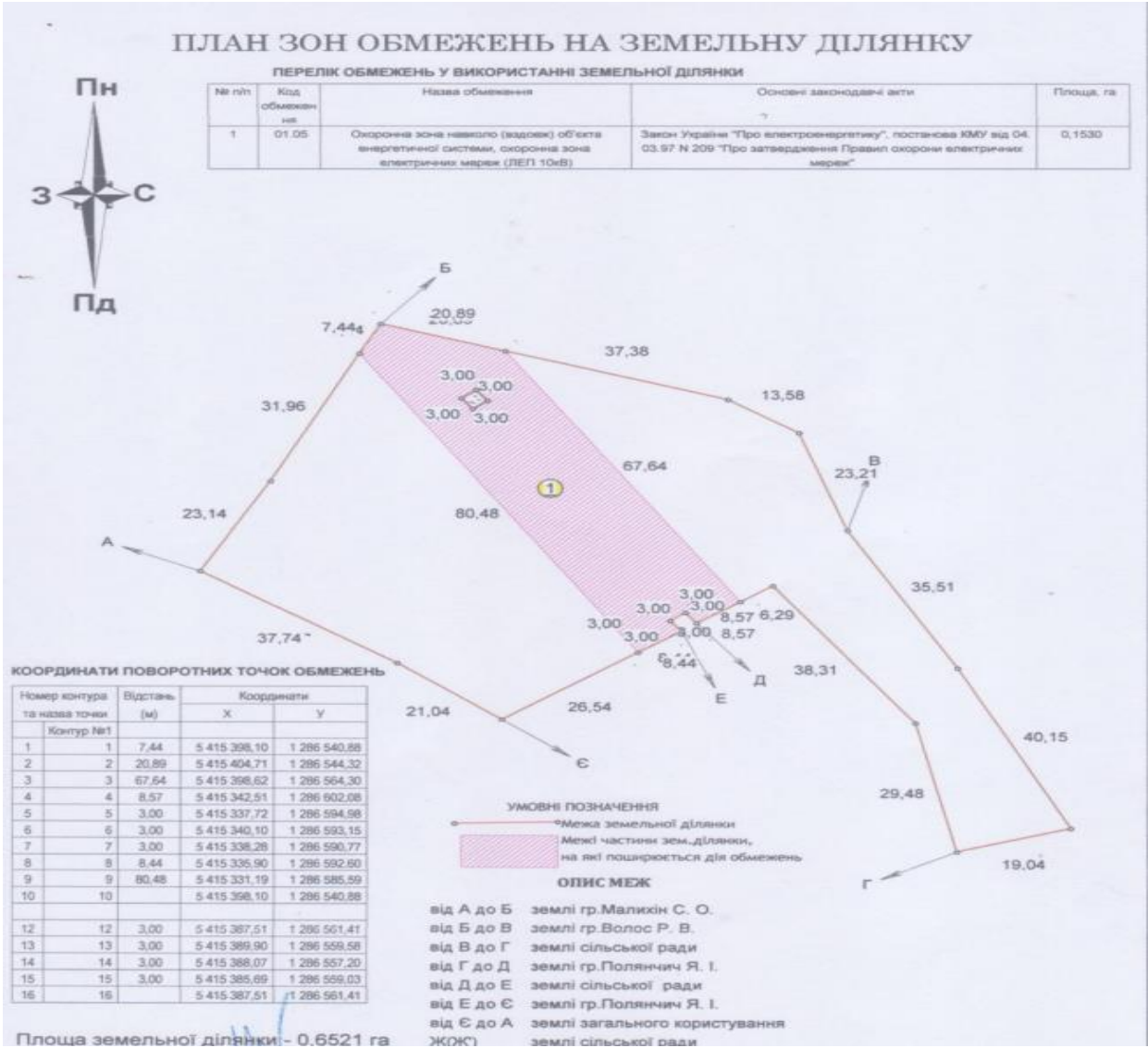

Рисунок 3.2 – План зон обмежень на земельну ділянку

Для проведення землепорядних та геодезичних робіт було залучено двочастотний ГНСС-приймач та електронний тахеометр, обидва з чинними метрологічними перевірками, а також ліцензійне програмне забезпечення "Digitals" для обробки геодезичних, картографічних та землепорядних даних.

Документація із землеустрою, створена виконавцями (розробниками) робіт, засвідчується:

- у паперовому форматі – підписом та особистою печаткою директора, сертифікованого інженера-землевпорядника, відповідального за якість робіт, та підписом безпосереднього виконавця;
- в електронному вигляді – із застосуванням кваліфікованого електронного підпису сертифікованого інженера-землевпорядника, який відповідає за якість робіт із землеустрою, у відповідності до законодавства про використання електронного цифрового підпису.

Електронні копії документів зберігаються у форматах, що забезпечують перевірку їх цілісності на носіях інформації.

Виконання землевпорядних робіт відбувається відповідно до вимог законодавства України, яке регулює земельні відносини, державних стандартів, норм і правил, а також дотримується умов договору щодо розробки землевпорядної документації.

Власники та землекористувачі земельних ділянок мають право знімати та переносити ґрунтовий покрив лише на підставі розробленого та затвердженого робочого проекту землеустрою відповідно до законодавства. Виключенням є переміщення ґрунту на земельних ділянках, призначених для ведення особистого селянського господарства, садівництва, будівництва та обслуговування житла, господарських будівель та споруд (присадибна ділянка), індивідуального дачного будівництва та будівництва індивідуальних гаражів, яке може здійснюватися без робочого проекту.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» від 28.04.2021 року [10], погодження документації із землеустрою не вимагається. Після внесення даних до Державного земельного кадастру, документація буде передана Козівській територіальній громаді для розгляду та затвердження на найближчій сесії.

Розділ, об'єднання чи вилучення земельних ділянок даним проектом не передбачено.

Кадастровий план земельної ділянки наведено на рис. 3.3.

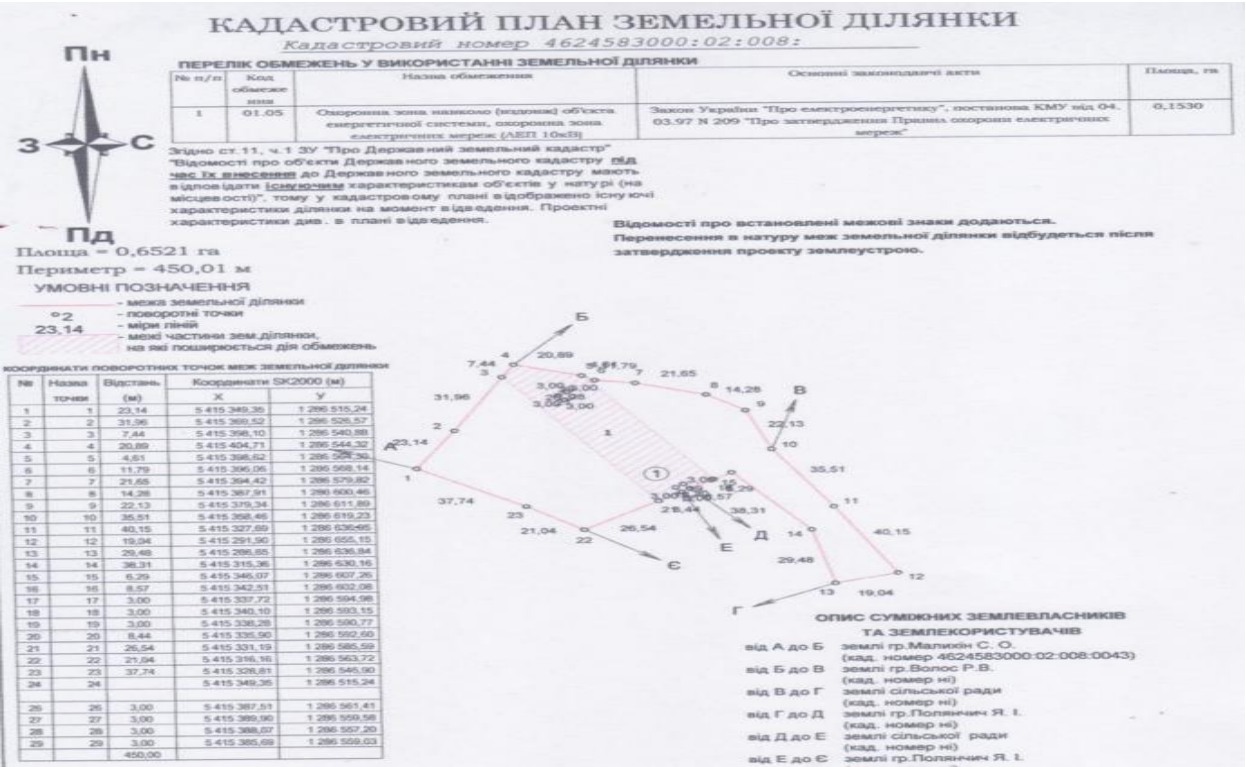

Рисунок 3.3 – Кадастровий план земельної ділянки

Експлікація земельних угідь подано у табл. 3.6.

Таблиця 3.6 – Експлікація земельних угідь

Усього земель (гектарів)	Рілля
Група	001
Підгрупа	01
Площа земельної ділянки: 0.6521	0.6521
В. т. ч. в зоні дії обмежень: 0.1548	0.1548

Межі земельної ділянки встановлено шляхом обстеження на місцевості та узгоджено із суміжними власниками й землекористувачами (рис. 3.4), що зафіксовано у відомості про межові знаки (табл. 3.7), котра є невід'ємною частиною кадастрового плану. Межі ділянки пролягають по суходолу.

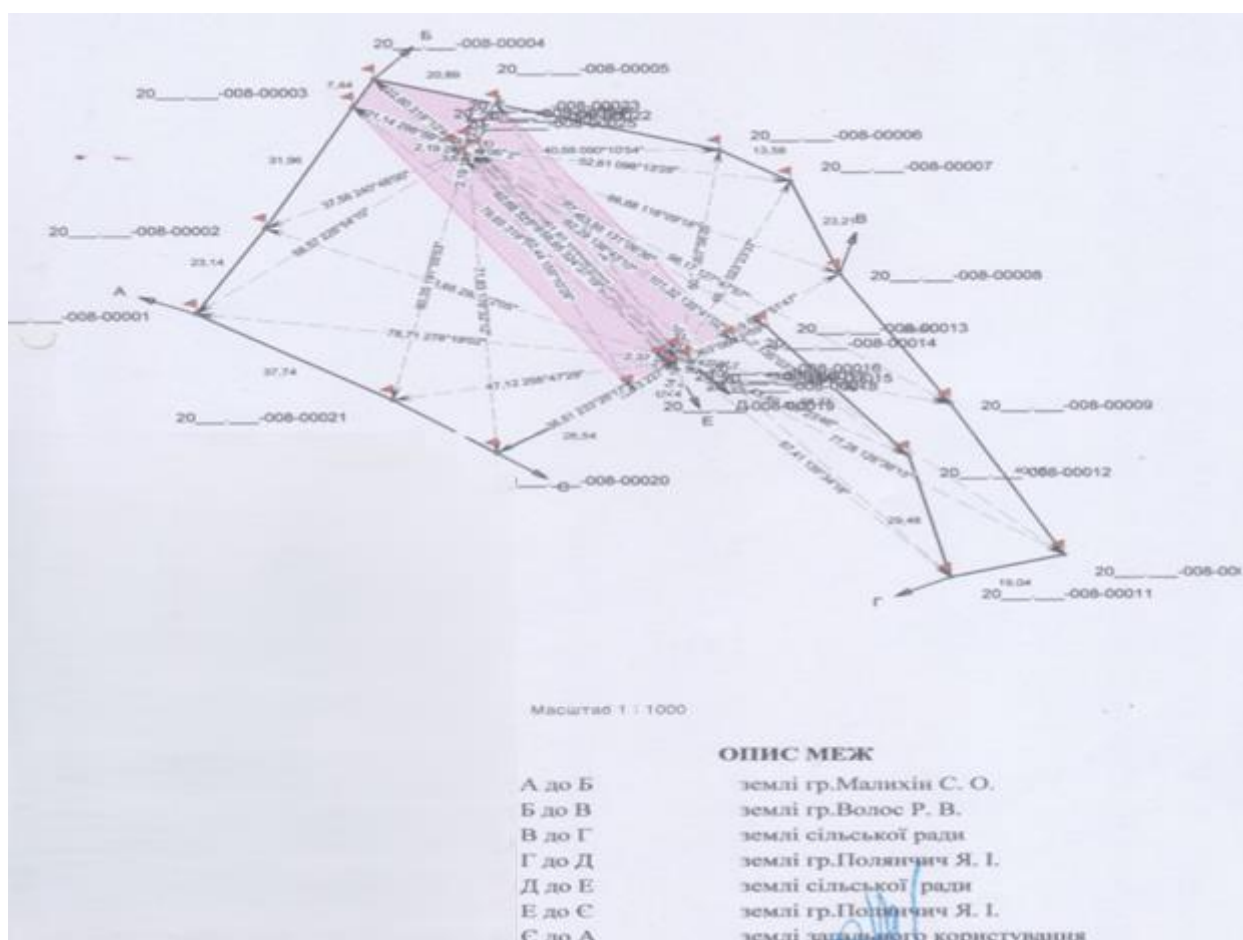

Рисунок 3.4 – Схема прив'язки мезових знаків до об'єктів і контурів місцевості

Таблиця 3.7 – Координати закріплених мезових знаків

Назва	X	Y
1	2	3
20__.-008-00001	xxxx349,352	yyyy515,238
20__.-008-00002	xxxx369,520	yyyy526,573
20__.-008-00003	xxxx398,100	yyyy540,884
20__.-008-00004	xxxx404,706	yyyy544,317
20__.-008-00005	xxxx395,618	yyyy564,301
20__.-008-00006	xxxx384,725	yyyy600,060
20__.-008-00007	xxxx380,328	yyyy611,447
20__.-008-00008	xxxx358,463	yyyy619,227
20__.-008-00009	xxxx327,687	yyyy636,947
20__.-008-000010	xxxx291,896	yyyy655,145
20__.-008-000011	xxxx286,649	yyyy636,839
20__.-008-000012	xxxx315,359	yyyy360,163
20__.-008-000013	xxxx346,069	yyyy607,260
20__.-008-000014	xxxx342,510	yyyy602,079
20__.-008-000015	xxxx337,722	yyyy594,976
20__.-008-000016	xxxx340,102	yyyy593,150
20__.-008-000017	xxxx338,276	yyyy590,770

Продовж. табл. 3.8

1	2	3
20__.-__-008-000018	xxxx335,896	yyyy592,595
20__.-__-008-000019	xxxx331,186	yyyy585,593
20__.-__-008-000020	xxxx316,159	yyyy563,717
20__.-__-008-000021	xxxx328,807	yyyy546,901
20__.-__-008-000022	xxxx387,514	yyyy561,406
20__.-__-008-000023	xxxx389,895	yyyy559,580
20__.-__-008-000024	xxxx388,069	yyyy557,199
20__.-__-008-000025	xxxx385,688	yyyy559,025

4. ОХОРОНА ПРАЦІ

Охорона праці є важливою складовою будь-якої професійної діяльності, особливо в галузі геодезії, де працівники часто виконують роботи в польових умовах із підвищеним ризиком для здоров'я і життя. Забезпечення безпечних умов праці є обов'язковим на всіх етапах виконання геодезичних робіт — від організаційної підготовки до безпосереднього виконання вимірювань у полі.

Польові геодезичні роботи, пов'язані з відведенням земельних ділянок, передбачають перебування працівників на відкритій місцевості, нерідко в складних природних умовах (нерівний рельєф, густі насадження, підвищена вологість, температурні коливання тощо). Також існують фактори ризику, пов'язані з:

- тривалим фізичним навантаженням під час перенесення обладнання;
- роботою поблизу автомобільних доріг або сільськогосподарської техніки;
- можливим ураженням електричним струмом у разі роботи поблизу ліній електропередач;
- укусами комах чи тварин, особливо в лісистих або гірських районах.

Камеральна обробка матеріалів виконується в офісі або лабораторії та пов'язана з тривалим перебуванням за комп'ютером, що може викликати зорове й психоемоційне навантаження.

Для забезпечення безпечних умов праці під час геодезичних робіт необхідно дотримуватися таких вимог:

- працівники повинні пройти інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки;
- при виконанні польових робіт обов'язкове використання сигнальних жилетів, захисного одягу, головних уборів та взуття з неслизькою підошвою;
- наявність аптечки, засобів зв'язку (мобільний телефон, рація) та карти місцевості;

- дотримання правил дорожнього руху при пересуванні на службовому транспорті;
- заборона роботи під час грози, сильного дощу, туману або інших погодних умов, що погіршують видимість і підвищують ризики.

Крім того, працівникам рекомендовано дотримуватися режиму праці й відпочинку, робити перерви під час інтенсивного навантаження, уникати перегрівання або переохолодження.

При роботі в приміщенні (офісі) необхідно дотримуватися правил пожежної безпеки:

- не перевантажувати електромережу;
- використовувати лише справне обладнання;
- забезпечити вільний доступ до вогнегасника, виходів та евакуаційних шляхів;
- у разі виникнення пожежі негайно повідомити відповідні служби та евакуювати працівників.

Електробезпека також передбачає заборону використання несправних розеток, подовжувачів та обладнання без заземлення.

Забезпечення безпечних умов праці при виконанні геодезичних робіт є ключовим фактором запобігання травматизму та збереження здоров'я працівників. Дотримання вимог охорони праці, використання засобів індивідуального захисту, правильна організація робочого процесу в полі й в офісі сприяють не лише безпеці персоналу, а й підвищенню загальної ефективності виконання робіт [6].

5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Збереження навколишнього природного середовища є одним з пріоритетів сталого розвитку земельних відносин в Україні, особливо в умовах активного використання сільськогосподарських угідь. Землевпорядні та геодезичні роботи повинні проводитися з урахуванням екологічних вимог, аби мінімізувати негативний вплив на природні ресурси, зокрема ґрунти, водні об'єкти, лісові насадження, біорізноманіття.

Процеси відведення земельних ділянок для особистого селянського господарства можуть впливати на довкілля шляхом:

- зміни характеру землекористування;
- знищення природної рослинності;
- деградації ґрунтів через нераціональне обробіток;
- забруднення поверхневих та ґрунтових вод добривами та ЗЗР.

Відповідно до ст. 4 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», усі види господарської діяльності мають здійснюватися з урахуванням екологічної безпеки, дотриманням екологічних стандартів, норм і лімітів.

При здійсненні геодезичних робіт у межах села Орявчик необхідно дотримуватись таких екологічних принципів:

- Уникнення втручання у природні екосистеми під час встановлення меж ділянок — винятково неінвазивні методи маркування меж (наприклад, тимчасові маркери без бетонування).
- Збереження прибережних захисних смуг, охоронних зон ЛЕП, лісів та пасовищ відповідно до Водного кодексу України, Земельного кодексу України та Лісового кодексу України.
- Оцінка ризику ерозії ґрунтів, особливо у зонах зі складним рельєфом, які характерні для передгірських територій Львівщини.
- Недопущення засмічення території залишками геодезичного приладдя, пластикових позначок, стрічок тощо.

Також важливим є інформування населення та майбутніх землекористувачів про правила екологічно безпечного обробітку земель, використання органічних методів господарювання, збереження родючості ґрунтів.

З метою мінімізації екологічних ризиків при відведенні земельних ділянок доцільно дотримуватись таких рекомендацій:

- здійснювати еколого-ґрунтову оцінку територій при проектуванні землевідведення;
- забезпечити раціональне планування меж ділянок, уникаючи розміщення в екологічно чутливих зонах;
- впроваджувати ГІС-технології для просторового аналізу навантаження на навколишнє середовище;
- застосовувати агроекологічний моніторинг земель, особливо в умовах ОСГ, що передбачає постійне землекористування.

Реалізація заходів щодо охорони навколишнього середовища під час геодезичного забезпечення землевідведення сприяє гармонійному поєднанню економічної вигоди та збереження природного потенціалу території. Комплексний підхід до планування землекористування з урахуванням екологічних обмежень є важливою передумовою сталого розвитку сільських громад [22].

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи розроблено ефективну систему геодезичного забезпечення відведення земель для ведення особистого селянського господарства, адаптовану до умов сільської місцевості, зокрема для с. Орявчик Львівської області. Актуальність теми підтверджується потребами місцевих громад у раціональному використанні сільськогосподарських земель та у правовому оформленні землекористування для ведення ОСГ.

Проаналізовано чинну нормативно-правову базу, що регулює процес відведення земель, зокрема Закон України «Про землеустрій», Земельний кодекс України, нормативи з топографо-геодезичних робіт. Встановлено, що існує достатнє правове підґрунтя для якісного та законного виконання землеустрою з використанням сучасних технологій.

Проведено польові геодезичні роботи, що включали знімання місцевості, встановлення меж, визначення координат кутових точок ділянок із застосуванням сучасного GNSS-обладнання. Камеральна обробка матеріалів проводилася у професійному програмному середовищі Digitals.

Підготовлено технічну документацію щодо відведення земельної ділянки для ОСГ, що відповідає вимогам чинного законодавства, та може бути застосована для подальшої реєстрації земельної ділянки у Державному земельному кадастрі. Результати дослідження засвідчили, що застосування сучасних геодезичних приладів і методів дає змогу значно поліпшити точність, ефективність та оперативність процесу виділення земель.

На основі практичного досвіду сформульовано рекомендації щодо вдосконалення процесів геодезичного забезпечення землеустрою, зокрема запровадження цифрових рішень у громадах, систематизація баз геоданих, залучення кваліфікованих фахівців до виконання геодезичних робіт.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Геодезичні роботи в землевпорядкуванні: навч. посібник./ укл. М.П. Ранський. Чернівці, 2011. 92 с.
2. Земельний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
3. Інструкція з виконання топографо-геодезичного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500: Наказ Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України № 56 від 09.04.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98#Text>.
4. Інструкція про встановлення, відновлення меж земельних ділянок в натурі або на місцевості та їх закріплення межовими знаками: Наказ Державного комітету України із земельних ресурсів № 376 від 18.05.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10#Text>.
5. Калинич І. В., Гриник Г. Г., Ничвид М. Р. Геодезія: навч. посібник. Ужгород, 2020. 248 с.
6. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: навч. посібник. 2-ге вид., доп. Суми, 2004. 304 с.
7. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
8. Островський А. Л. та ін. Геодезія. Частина друга. Львів, 2008. 564 с.
9. Островський А. Л., Мороз О. І., Тартачинська З. Р., Гарасимчук І. Ф. Геодезія. Частина перша. Топографія. Львів, 2011. 440 с.
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин: Закон України № 1423-І від 28.04.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20>.
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення складу, змісту та порядку погодження документації із

землеустрою: Закон України № 497-VIII від 02.06.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-19#Text>.

12. Про Державний земельний кадастр: Закон України № 3613-VI від 07.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>.

13. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України № 1952-IV від 25.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>.

14. Про затвердження порядку щодо ведення Державного земельного кадастру: постанова КМУ № 1051 від 17.10.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text>.

15. Про затвердження Порядку щодо використання Державної геодезичної референцної системи координат УСК-2000 при виконанні робіт із землеустрою: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України № 509 від 02.12.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1646-16#Text>.

16. Про землеустрій: Закон України № 858-IV від 22.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.

17. Про топографо-геодезичну, картографічну діяльність: Закон України № 353-XIV від 23.12.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>.

18. Про особисте селянське господарство: Закон України № 742-IV від 15.05.2003 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T030742>.

19. Особливості використання земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства. URL: <https://www.vinrda.gov.ua/bilshe/zemelni-pytannia/2014-05-07-11-44-34>.

20. Тотожність понять "особисте підсобне господарство" та "особисте селянське господарство" в рамках чинного законодавства. URL: <https://odeska.land.gov.ua/info/totozhnist-poniat-osobyste-pidsobne-hospodarstvo-ta-osobyste-selianske-hospodarstvo-v-ramkakh-chynnoho-zakonodavstva/>.

21. Порядок отримання у власність земельної ділянки для ведення

селянського господарства. URL: <https://legalclinics.in.ua/consult/consultation-21-03-2020-2/>.

22. Паламарчук М.І. Оцінка впливу землекористування на навколишнє середовище: навч. посібник. Львів: Магнолія, 2019. 220 с.

23. SystemNET. "Систем Солюшнс" – мережа gnss / RTK в Україні. URL: <https://systemnet.com.ua/>.